

A költségvetési korlát

Költségvetési korlát

Felt.:

- a megfizethető legjobbat
- 2 jószágfajta $\rightarrow$ fogyasztói kosár $(x; y)$

Korlátok:

- elkölthető pénzösszeg: I
- a jószágok árai: $(p_x; p_y)$

Költségvetési halmaz: $p_x x + p_y y \leq I$

Ha a 2. jószágfajta (összetett jószág) ára 1
 $\rightarrow p_x x + y \leq I$

Költségvetési korlát

Költségvetési korlát: adott piaci árak (p) és jövedelem (I) mellett, a megvásárolható javak halmazát azok a fogyasztói kosarak alkotják, amelyek nem kerülnek többbe, mint amennyi a fogyasztó jövedelme.

$$\sum_i p_i * x_i \leq I$$

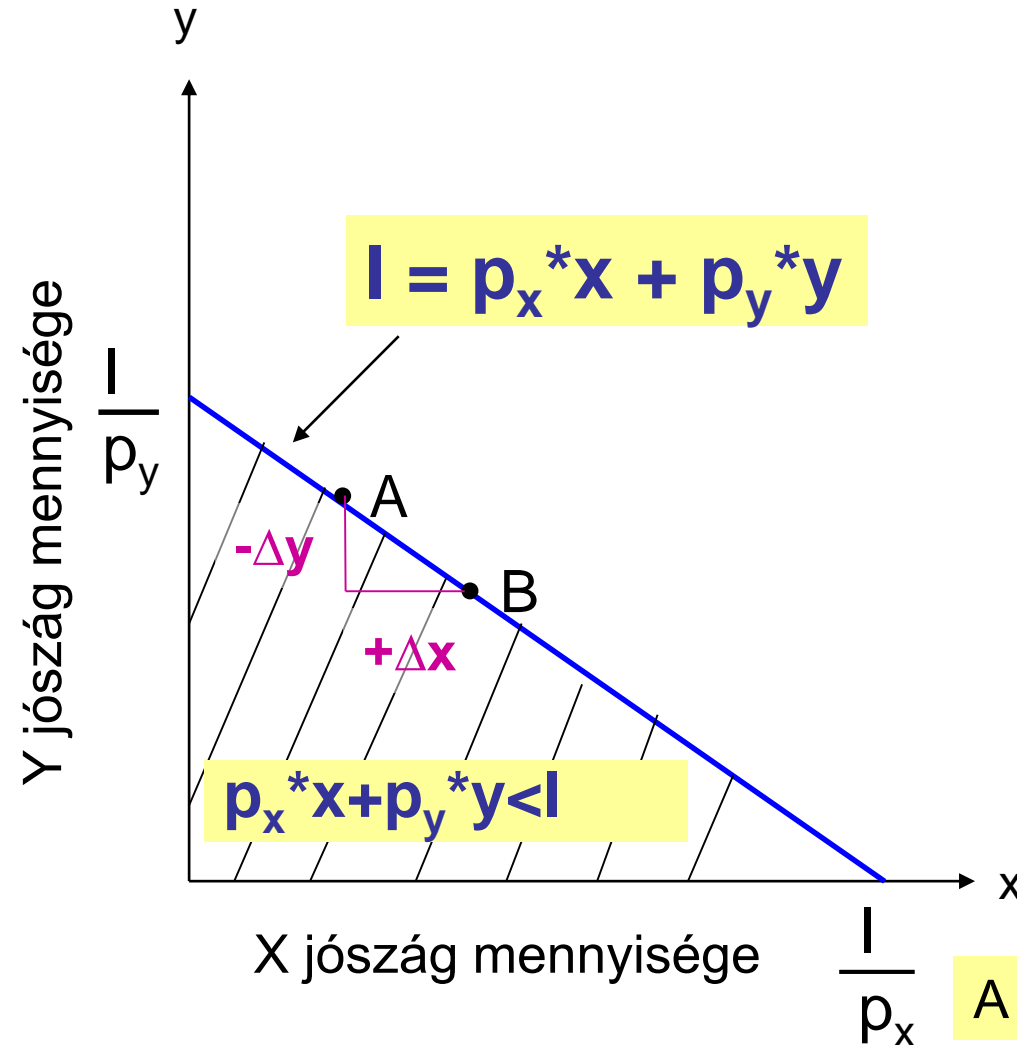
,ahol x_i az i -edik jószág mennyisége
 p_i az i -edik jószág ára.

Költségvetési egyenes: azokat a fogyasztói kosarakat határozza meg, amelyek CSAK a jövedelem TELJES elköltségével vásárolhatók meg:

$$I = \sum_i p_i * x_i$$

Költségvetési egyenes

Költségvetési egyenes: azon pontok összessége a két jószág terében, amelyek adott pénzjövedelemből (I), adott árak ($p_x; p_y$) mellett a jövedelem teljes elköltésével megvásárolható jószágkosarakat reprezentálják.

$$y = \frac{I}{p_y} - \frac{p_x}{p_y} * x$$

A költségvetési egyenes meredeksége.

Költségvetési korlát

Mennyi y-ról kell lemondani, hogy növeljem x fogyasztását?

$$p_x \cdot x + p_y \cdot y = I$$

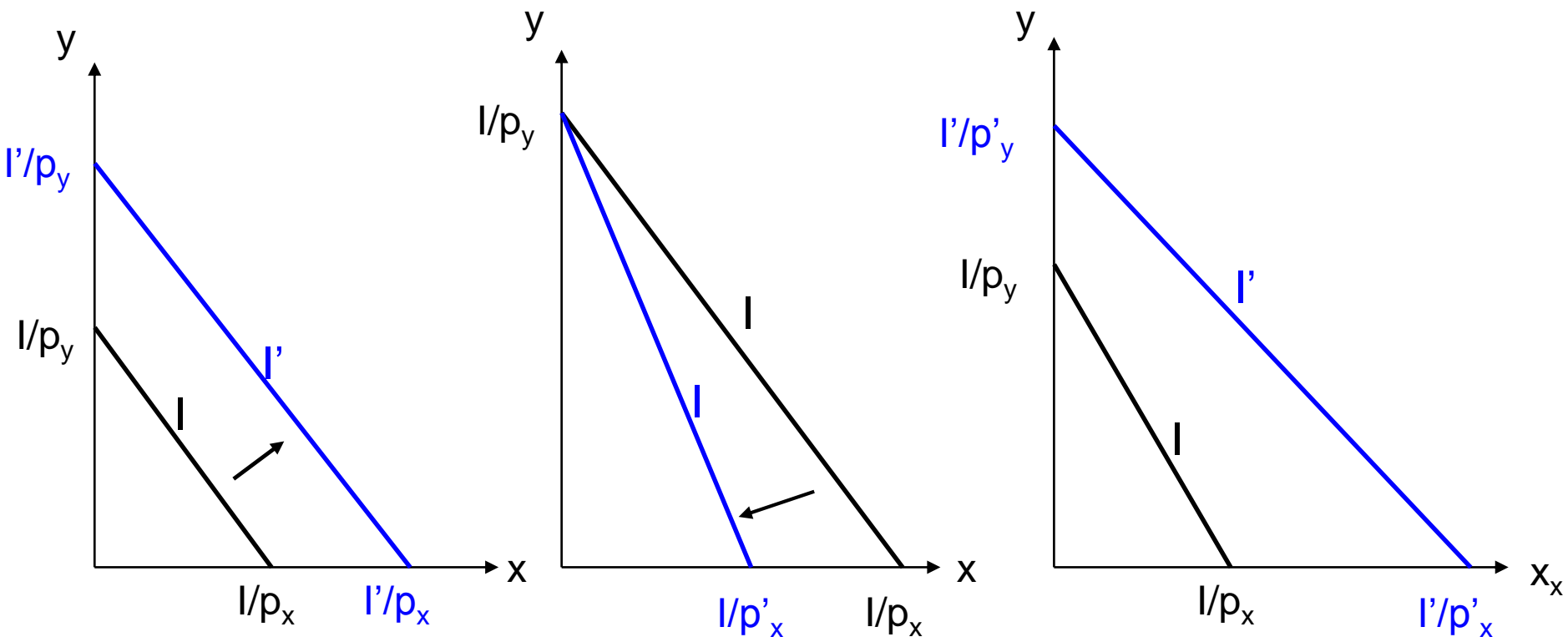
$$p_x \cdot (x + \Delta x) + p_y \cdot (y + \Delta y) = I$$

$$p_x \cdot \Delta x + p_y \cdot \Delta y = 0$$

$$\Delta y / \Delta x = - p_x / p_y$$

A - p_x / p_y a piaci cserearány, ami az 1. jószág fogyasztásának lehetőségköltsége.

Költségvetési egyenes helyzetének változásai

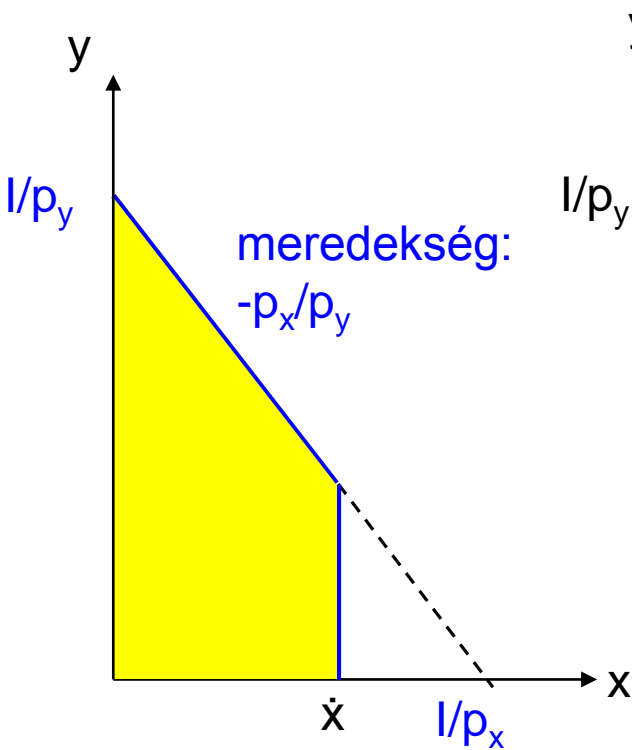
pénzjövedelem
változik (itt nő) –
piaci árak változatlanok
VAGY

I változatlan és p_x , p_y
azonos arányban és
Irányban változik

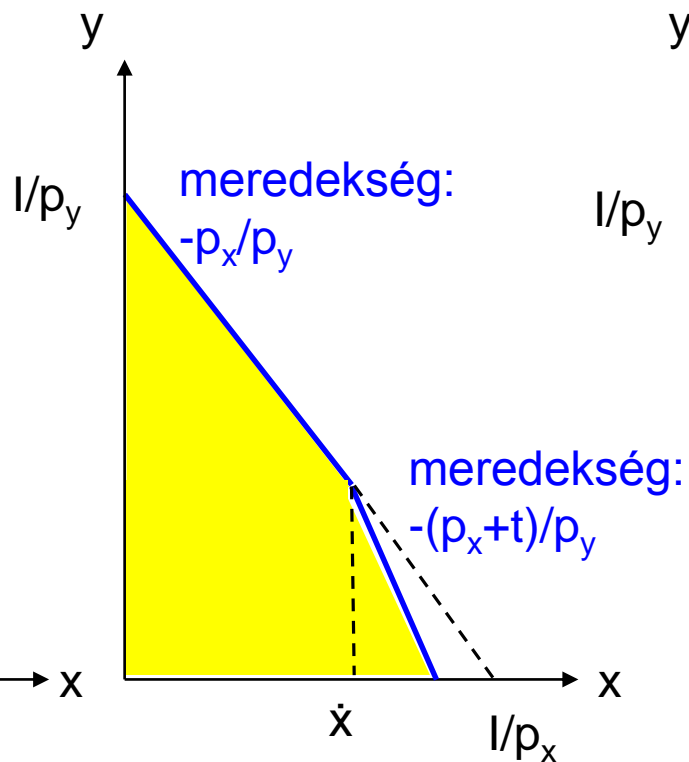
x termék ára változik (itt nő)
ez árárány változást is jelent
I és p_y változatlan

Mindkét termék ára azonos
irányban, de különböző
mértékben változik
(arárány változás) **ÉS**
a pénzjövedelem is
változik

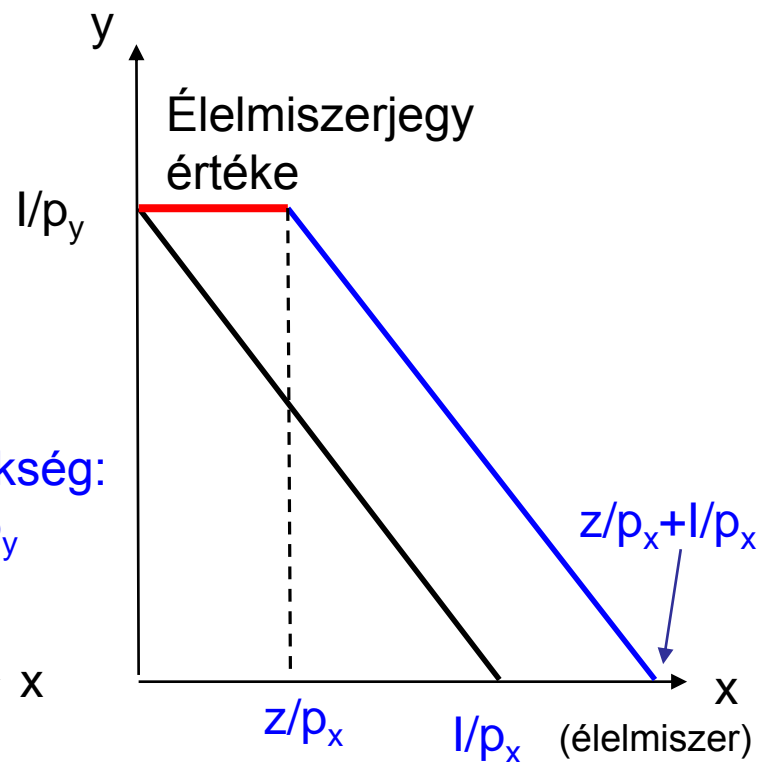
Adagolás, támogatások

ADAGOLÁS
x-ből korlátozva van
a fogyasztás

x bizonyos mennyisége
után fogyasztási adó

Nem változik az a maximális
összeg, amit egyéb jóságok
vásárlására lehet fordítani.

z : az élelmiszerjegy
pénzbeli értéke

Adók, támogatások

- Mennyiségi adó – $p_x \rightarrow p_x + t$
- Értékadó (ad valorem) – $p_x \rightarrow (1 + \tau) * p_x$
- Egyösszegű adó – I csökken az adóval

- Mennyiségi támogatás – $p_x \rightarrow p_x - s$
- Ad valorem támogatás – $p_x \rightarrow (1 - \sigma) * p_x$
- Egyösszegű támogatás – I nő a támogatással

Az ármérce

Ármérce (MV): az az ár, amelyhez viszonyítva mérjük a többi árat és pénzjövedelmet.

Ha $p_y=1 \rightarrow \mathbf{p_x * x + y = I}$

MV_x a fogyasztó fizetési hajlandósága X iránt az Y ármérce jószágban kifejezve.

FELADAT

Tanulni önállóan ÉS folyamatosan kell!!!
A tanulás alapja a KÖNYV!

Köszönöm a figyelmet!